

“10 poser tvebakker på væggen”

Om kunstmaleren Hans Palludan Rasmussen

Af Alan Tomlinson

Kunstmaleren stiger i land fra en robåd på bådebroen ved Ægir, med sig har han sine to drenge Bendt og Frederik. Det er smukt sensommervejr - hvide sejle mod den blå himmel, i det fjerne høres Parnasbådens tøffende motorlyd.

Maleren har et staffeli og et par lærreder stående hos skovløber Hansen på stedet, og medens han gør sig klar til at færdiggøre et solskinsbillede med søen som baggrund, leger de to drenge med skovløber Hansens børn. Oppe ved stalden på Ægir er landmand Christian Jensen, kaldet Borød-Jensen, i færd med at læsse møg på en fladvogn med hesteforspand. Drengene synes, at det er en herlig beskæftigelse og får lov at hjælpe til, inden gødningen bliver kørt ud på marken.

Maleren smører oliefarver på paletten og ser tilfreds ud. Der er netop nu det helt rigtige lys, lige det, som skal til for at give billedet den endelige finish. Pludselig begynder det at blæse op, og mørke skyer driver ind fra vest. Lyset skifter - søens også - så bliver billedet alligevel ikke færdigt i dag. Resolut sætter han lærredet til side, henter et mindre lærred, vender staffeliet og begynder nu at tegne en

skitse af skovløberhuset med Grydebjerg skov i baggrunden. Der skal andre farver på paletten - efterårsdag ved Ægir.

Drengene er færdige med at læsse møg og nærmer sig forsigtigt. Maleren smiler venligt, tager en lille bolchedåse frem og rækker dem et bolsche. Kunstmaleren er Hans Palludan Rasmussen, et navn som vækker minder hos ældre Sorøborgere, ikke mindst de mange som har hans billeder hængende. Han tilbragte det meste af sit liv i byen, men hvordan med tiden inden han kom til Sorø?

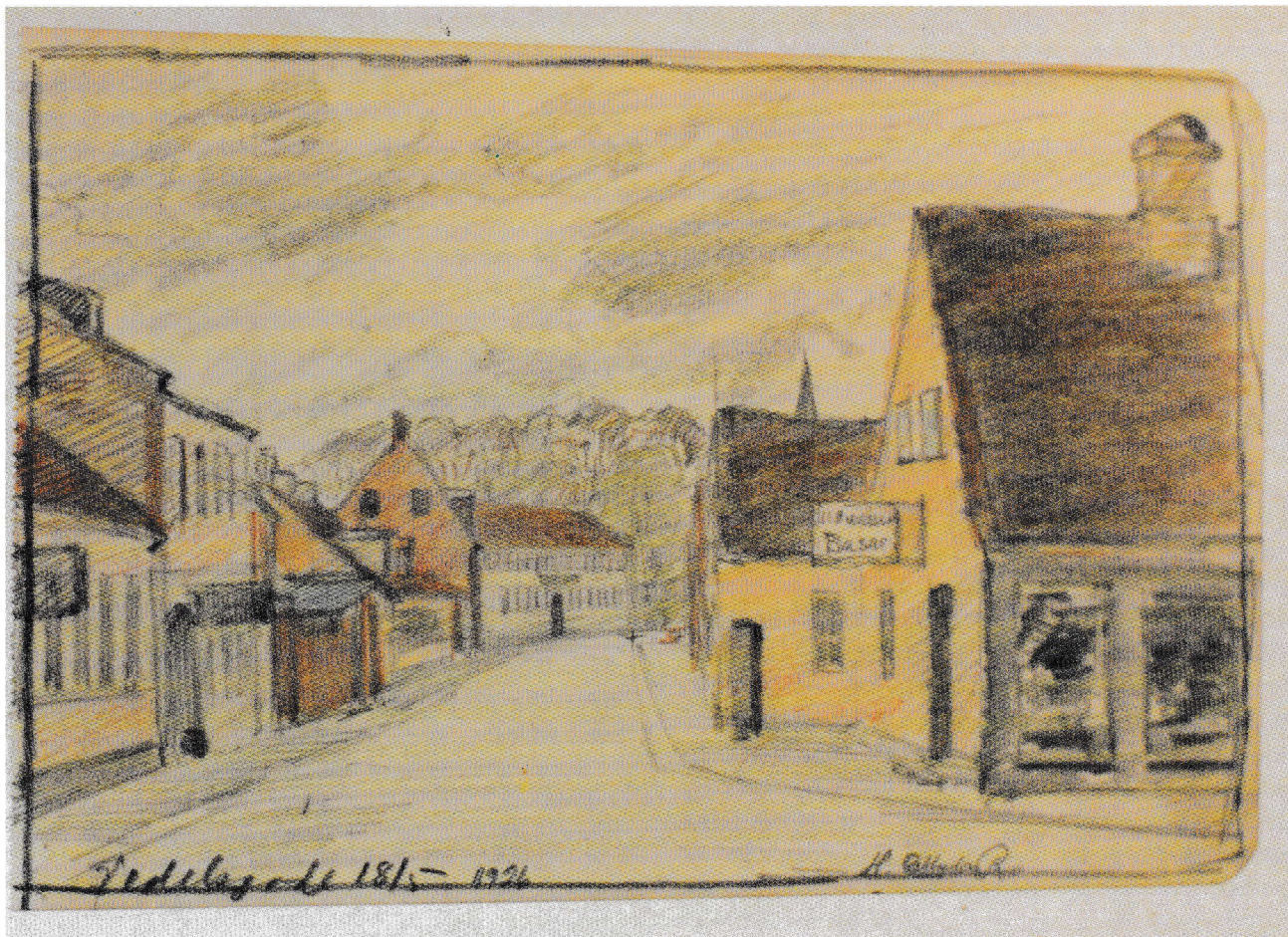
Skoletiden i Varde

Hans Palludan Rasmussen blev født i Varde d. 24. marts 1884. Faderen var manufakturhandler i byen og hed Frederik Holmsted Palludan Rasmussen. Moderen hed Eline Eleonora, født Windfeld. Et familiedlem - "gamle Palludan" - var æresborger i byen.

Vor viden om barndomstiden i Varde hidrører først og fremmest fra erindringsbogen "Hjemmets dør", som maleren udgav i 1959 for egne midler. I bogen lader den aldrende maler tankerne glide tilbage og fortæller om lilleputbyen, som den så ud ved

Hans Palludan Rasmussen i hjemmet 1930.

Farvelagt skitse af Rolighed i Sorø set fra Vedelsgade i 1926. I husrækken til venstre ses bl.a. Trælastens savskæreri, Ullerups skomageri og Hotel Klubben.

århundredskiftet, hvor alle kendte hinanden, og tiden gik sin egen rolige gang.

Han mindes sin skoletid – den farefulde færd gennem byen for at komme fra hjemmet i Vestergade til realskolen i Lundegade. Han skal bl.a. passere en skrækindjagende, gøende hund og en flok kalkuner, der skræpper op i en portåbning. Af frygt for at komme for sent i skole møder han gerne alt for tidligt og bliver af skolebestyreren sat til at låse lokummer op og samle papir på skolepladsen, det fik man altså ud af at møde for tidligt.

Nogle erindringer har det med at bide sig grundigt fast i hukommelsen, medens andre glemmes. Han husker tydeligt et skolebal, hvor han danser rundt med en meget tyk pige, som manøvreres rundt på gulvet med stive bevægelser. Pludselig falder de begge omkuld. Det gullige, forvaskede gulv med de store blækklatte vælter op imod ham. Dansen blev aldrig hans stærke side.

Skolens kapitel er færdig i år 1900. Ved den afsluttende præliminæreksamen klarer han sig fint i de mundtlige fag og i dansk stil, hvorimod det går mindre godt med matematikken. Dimittendernes navne og eksamensresultat gengives i den lokale avis. Det er første gang, han ser sit navn på tryk. Han klipper det ud og gemmer det i sin pung.

Den unge mand

Det unge menneske er fotointeresseret, og han bliver praktikant hos fotograf Folkmann i Varde. Han kom dog aldrig til at virke som professionel fotograf, men sin fotografiske erfaring fik han brug for senere i livet – i Sorø.

Fra tiden omkring 1905 kan man i erindringsbogen læse om Palludan Rasmussens første spæde forsøg som kunstmaler. Hvor han fik denne interesse fra vides ikke. Der var tilsyneladende ingen i familien, som var særligt kunstinteresserede, og det var ikke normalt, at "almindelige mennesker" havde oliemalerier hængende. En barndomserindring kan dog måske give et fingerpeg i denne retning. En bekendt af familien, den gamle madam Nielsen, havde et oliemaleri hængende af den vestjyske maler Hans Agersnap – en tremaster for fulde sejl. Billedet gjorde indtryk på den unge mand, og da han har haft evner for at tegne, har han vel også fået lyst til at forsøge sig som maler. I hvert fald drog han nu rundt med skitseblokken for at finde motiver.

Den maleriske Grydevad vandmølle vest for byen var et yndet emne, og han har også i ordmaleri beskrevet sine oplevelser dér på stedet:

"Hvor er dog mølledammen frisk og knaldblå i farven i dag; overfladen kruses af vinden, så der hist

og her kommer rødlige striber frem, og den lille grønne pram ved bredden drejer sig frem og tilbage. På den anden side dammen står de mørke graner, og helt i baggrunden hæver sig i blålig dis det lyngklædte højdedrag "Isbjerg" med sine smukke linier. Ad en vej med dybe hjulspor, som går igennem den lille plantage, kommer vi ud på heden, der står i sit skønne blomsterflor".

Der findes også meget tidlige billeder fra familiens ferier ved de lyngklædte klitter nær Slettestrand i Nordjylland og fra de storslåede bakkelandskaber ved Femmøller på Djursland – han havde endnu ikke fået tegneundervisning, og malerierne er da også derefter.

Til København

I tiden omkring 1915 bryder den unge maler op fra Vestjylland og flytter til hovedstaden sammen med sin far, der har solgt manufakturforretningen i Vestergade. Det kan synes et stort spring at tage, og de nærmere årsager til dette opbrud kendes ikke, men en nærliggende mulighed er dog, at maleren, der er enebarn, vil forsøge at blive optaget på Kunstakademiet i København. Faderen har ikke ønsket at sidde alene tilbage – moderen er død i 1908. Han rejser med for at støtte sønnen i hans uddannelse og med en pæn sum penge efter salget af forretningen.

*"Så for sidste gang de står
i de kære nu så tomme stuer.
Mørke pletter kun på væggen viser,
Hvor de mange billeder hang.
Ned ad trappen går de
Med nølende og tunge skridt.
Hjemmets dør er lukket nu,
Men mindets, den er åben".*

Kunstnerisk uddannelse

Far og søn flyttede ind i en stor lejlighed på Mynstersvej på Frederiksberg, som dengang endnu var en forstad til København, skønt storbyen bredte sig med rivende vækst. Hans Palludan Rasmussen søgte ind på Teknisk Skole og fik som lærer den legendariske Holger Grønvold, der var lærer på skolen fra 1877 til 1919. Grønvold fik stor betydning for flere generationer af kunstnere. Her kan nævnes Fritz Syberg, Johannes Larsen, Jerichau og Sigurd Swane. Tegnелærerens krav om den grundige iagttagelse og udeladelse af forudfattede meninger har sikkert påvirket Hans P.R. i hans videre arbejde med maleriet.

Senere lykkedes det ham at komme på Kunstakademiet under maleren Viggo Johansen, der var professor dér i perioden 1906-20. Johansen hørte oprindeligt til blandt "Skagensmalerne". Han var ikke blandt de mest radikale fornyere vedrørende den impressionistiske bølge i dansk kunst, men hans maleri var dog kendt langt ud over landets grænser.

Ægteskab

Efter akademitiden giftede Hans P.R. sig med Kirstine Pedersen, der af faderen var ansat som husholderske i hjemmet på Frederiksberg. De unge mennesker har åbenbart fattet sympati for hinanden. Hun kom fra Skive, men var oprindeligt født ved Hobro i 1887. Efter brylluppet blev de boende i hjemmet hos faderen og to sønner, Frederik og Bendt, kom til verden i henholdsvis 1922 og 1924.

Maleren forsøgte at få et kunstnerisk gennembrud, at vinde anerkendelse, og den naturlige vej gik gennem de censurede udstillinger, og han forsøgte flere gange at lægge op til Charlottenborg, desværre uden held. Han følte sig forbigået, og familien ønskede at komme væk fra storbyen.

Til Sorø

På rejser rundt på Sjælland havde familien fået øje på den skønne natur omkring Sorø og med arven efter faderen, der døde i 1924, købte Hans P.R. en rødstensvilla på Frederiksvej i udkanten af byen. Det var i 1926.

Sorø var dengang i høj grad delt mellem det, som var udenfor og det, som var indenfor Akademiets mure. Indenfor murene trivedes endnu hovmod og snobberi. Det mente i alt fald mange, som boede udenfor. I Storgade boede de handlende, i sidegaderne håndværkerne, i byens yderkanter var der de små arbejderboliger og i den nordlige udkant begyndte store villakvarterer at opstå – byen var under forandring.

Det var i disse omgivelser, at maleren skulle komme til at få sit fremtidige virkefelt. Hvilke ideer, han har haft med hensyn til sin videre løbebane, vides ikke, men det har sikkert været af betydning at skabe nogle gode, trygge rammer om familien, samtidig med at egnen rummede mange forskelligartede motiver for en landskabsmaler.

Kunst for varer

I Sorø blev det hurtigt kendt, at der var flyttet en kunstmaler ind på Frederiksvej, for han arrangerede nemlig maleriudstillinger i Afholdshotellet sal for at vise, hvad han kunne, og hvad han stod for. Motiverne var hovedsagelig fra Sorø by og omegn og snart fik han aftaler i gang med de handlende i byen. Mange ønskede at have hans malerier hængende, og handelen med malerier kunne f.eks. foregå som byttehandel, ved at maleren købte dagligvarer på bog, som man gjorde dengang. Det kunne være brød fra bager Jacobsen i Kongebrobagriet eller kolonialvarer fra en af byens købmænd. Man aftalte et beløb, f.eks. 50 kr. for et mindre billede eller 100 kr. for et større. En del af denne sum blev så betalt i naturalier. Orla Nielsen, som handlede med herretøj i Storgade, købte endda flere malerier og brugte dem som gaver til familien.

og her kommer rødlige striber frem, og den lille grønne pram ved bredden drejer sig frem og tilbage. På den anden side dammen står de mørke graner, og helt i baggrunden hæver sig i blålig dis det lyngklædte højdedrag "Isbjerg" med sine smukke linier. Ad en vej med dybe hjulspor, som går igennem den lille plantage, kommer vi ud på heden, der står i sit skønne blomsterflor".

Der findes også meget tidlige billeder fra familiens ferier ved de lyngklædte klitter nær Slettestrand i Nordjylland og fra de storslåede bakkelandskaber ved Femmøller på Djursland – han havde endnu ikke fået tegneundervisning, og malerierne er da også derefter.

Til København

I tiden omkring 1915 bryder den unge maler op fra Vestjylland og flytter til hovedstaden sammen med sin far, der har solgt manufakturforretningen i Vestergade. Det kan synes et stort spring at tage, og de nærmere årsager til dette opbrud kendes ikke, men en nærliggende mulighed er dog, at maleren, der er enebarn, vil forsøge at blive optaget på Kunstakademiet i København. Faderen har ikke ønsket at sidde alene tilbage – moderen er død i 1908. Han rejser med for at støtte sønnen i hans uddannelse og med en pæn sum penge efter salget af forretningen.

*"Så for sidste gang de står
i de kære nu så tomme stuer.
Mørke pletter kun på væggen viser,
Hvor de mange billeder hang.
Ned ad trappen går de
Med nølende og tunge skridt.
Hjemmets dør er lukket nu,
Men mindets, den er åben".*

Kunstnerisk uddannelse

Far og søn flyttede ind i en stor lejlighed på Mynstersvej på Frederiksberg, som dengang endnu var en forstad til København, skønt storbyen bredte sig med rivende vækst. Hans Palludan Rasmussen søgte ind på Teknisk Skole og fik som lærer den legendariske Holger Grønvold, der var lærer på skolen fra 1877 til 1919. Grønvold fik stor betydning for flere generationer af kunstnere. Her kan nævnes Fritz Syberg, Johannes Larsen, Jerichau og Sigurd Swane. Tegnелærerens krav om den grundige iagttagelse og udeladelse af forudfattede meninger har sikkert påvirket Hans P.R. i hans videre arbejde med maleriet.

Senere lykkedes det ham at komme på Kunstakademiet under maleren Viggo Johansen, der var professor dér i perioden 1906-20. Johansen hørte oprindeligt til blandt "Skagensmalerne". Han var ikke blandt de mest radikale fornyere vedrørende den impressionistiske bølge i dansk kunst, men hans maleri var dog kendt langt ud over landets grænser.

Ægteskab

Efter akademitiden giftede Hans P.R. sig med Kirstine Pedersen, der af faderen var ansat som husholderske i hjemmet på Frederiksberg. De unge mennesker har åbenbart fattet sympati for hinanden. Hun kom fra Skive, men var oprindeligt født ved Hobro i 1887. Efter brylluppet blev de boende i hjemmet hos faderen og to sønner, Frederik og Bendt, kom til verden i henholdsvis 1922 og 1924.

Maleren forsøgte at få et kunstnerisk gennembrud, at vinde anerkendelse, og den naturlige vej gik gennem de censurede udstillinger, og han forsøgte flere gange at lægge op til Charlottenborg, desværre uden held. Han følte sig forbigået, og familien ønskede at komme væk fra storbyen.

Til Sorø

På rejser rundt på Sjælland havde familien fået øje på den skønne natur omkring Sorø og med arven efter faderen, der døde i 1924, købte Hans P.R. en rødstensvilla på Frederiksvej i udkanten af byen. Det var i 1926.

Sorø var dengang i høj grad delt mellem det, som var udenfor og det, som var indenfor Akademiets mure. Indenfor murene trivedes endnu hovmod og snobberi. Det mente i alt fald mange, som boede udenfor. I Storgade boede de handlende, i sidegaderne håndværkerne, i byens yderkanter var der de små arbejderboliger og i den nordlige udkant begyndte store villakvarterer at opstå – byen var under forandring.

Det var i disse omgivelser, at maleren skulle komme til at få sit fremtidige virkefelt. Hvilke ideer, han har haft med hensyn til sin videre løbebane, vides ikke, men det har sikkert været af betydning at skabe nogle gode, trygge rammer om familien, samtidig med at egnen rummede mange forskelligartede motiver for en landskabsmaler.

Kunst for varer

I Sorø blev det hurtigt kendt, at der var flyttet en kunstmaler ind på Frederiksvej, for han arrangerede nemlig maleriudstillinger i Afholdshotellet sal for at vise, hvad han kunne, og hvad han stod for. Motiverne var hovedsagelig fra Sorø by og omegn og snart fik han aftaler i gang med de handlende i byen. Mange ønskede at have hans malerier hængende, og handelen med malerier kunne f.eks. foregå som byttehandel, ved at maleren købte dagligvarer på bog, som man gjorde dengang. Det kunne være brød fra bager Jacobsen i Kongebrobagieret eller kolonialvarer fra en af byens købmænd. Man aftalte et beløb, f.eks. 50 kr. for et mindre billede eller 100 kr. for et større. En del af denne sum blev så betalt i naturalier. Orla Nielsen, som handlede med herretøj i Storgade, købte endda flere malerier og brugte dem som gaver til familien.

Naturligvis foregik også en del af handlerne med rede penge. Engang var i Afholdshotellets sal udstillet et billede af alleen ved Store Ladegaard øst for Sorø. Godsejer Erich Steenberg ønskede at erhverve dette billede, men desværre nåede det at blive solgt til anden side. Steenberg bad nu Palludan om at male et billede fra haven ved Store Ladegaard, og hvor der i forgrunden skulle være en flagstang med et blafrende dannebrogflag. Maleren gik kun nødtvungent med til at male dette motiv. Han har vel syntes, at det blev for voldsomt med det røde dannebrogflag, som måske ikke rigtig passede ind i hans almindeligvis noget afdæmpede farvevalg. Steenberg fik dog sit billede, som sikkert endnu findes i familiens eje.

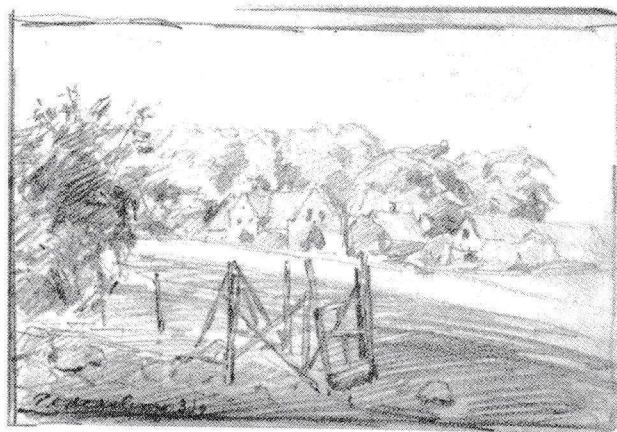
Maleren gik sjældent på kompromis og ville helst selv bestemme sine motiver, og ved sparsommelighed i hjemmet fik man det til at løbe rundt, samtidig havde man dog arven efter faderen, obligationerne fra Varde Bank, som gav et vist afkast.

Ferier og inspiration

I familiens ferier drog man ud til havet og lejede sig ind privat. Friluftskulturen var endnu i sin vorden og de senere så store sommerhusområder fandtes endnu ikke. En del af ferierne tilbragtes hos en tømrermester på Røsnæs. Dengang ryddedes gerne storstuen en månedstid hver sommer for at have landligere boende. Maleren elskede det bakkede landskab og de høje skrænter mod havet. På Røsnæs besøgte familien iøvrigt en anden Sorø-maler, Aage Øbro, som også holdt meget af disse omgivelser. Øbro mente, at Sorø's nærmeste omegn havde for megen lighed med "grønkål", og at det var meget befriende at male i det storslåede, havnære landskab i Nordvestsjælland. I modsætning til Palludan ejede Øbro et gammelt hus på Røsnæs og en bil, så han kunne køre derop, når det passede ham.

Andre ferier tilbragtes på steder som Agersø, Rersø og ved Bisserup. I malerens skitsebøger ses et større antal motiver fra disse steder. Skitsebøgerne findes bevarede i et stort antal i familiens eje. De mange blyants- og pennetegninger må betragtes som en væsentlig del af hans produktion, ikke alene viser de ham som en habil tegner med sans for kompositionens betydning, men tegningerne har også kulturhistorisk værdi, idet de skildrer nogle landskaber og miljøer, som i nutiden er forsvundet eller forandrede. Her kan nævnes de gamle stråtekte fiskerhytter ved Stignæs Strand, træleddet ved skolestien til Borød eller tørvegravningen ved Horsebøg.

Tidsmæssigt viser skitsebøgerne malerens kunstneriske forløb fra århundredets begyndelse, fra fortrinsvis portrætter af mennesker fra Vardeegnen, frem til de sidste skitser ved Stenmagle Kirke, som er tegnet kort før malerens død i 1962. Man må ønske sig, at dette store materiale vil blive bevaret i lokalt regi til gavn for fremtidens forskere.

Fra Pedersborg.

I hjemmet

I hjemmet på Frederiksvej, der var fyldt med billeder og bøger, havde maleren et staffeli stående i en stue i det sydøstlige hjørne af villaen. Staffeliet kunne køres frem og blev hovedsageligt brugt i vintertiden. Maleren foretrak at arbejde dér, hvor motiverne befandt sig men om vinteren maledes efter skitser, ligesom nogle af sommerens oliebilleder blev gentaget i større format.

Sønnen Bendt, som nu bor i villaen, fortæller, at faderen gerne gik med jakkesæt og slips og næsten altid med den samme slags hat. Han holdt af at have familien omkring sig, når han arbejdede i "Fars stue", som rummet kaldtes, moderen sad med sit sytøj, medens drengene legede, det gik ikke ud over hans koncentration. Engang kom en omrejsende handelsmand fra Knabstrup Lervarefabrik forbi for at sælge keramik til husholdningen, Palludan fortalte, at han var kunstmaler, hvorpå sælgeren interesserede spurgte: "Nå, men har De så et artilleri på loftet". Det morede man sig en del over, man var godt klar over, at han mente et atelier.

I hjemmet foregik også en stor del af malerens fotografiske virksomhed. Han var jo uddannet hos fotograf Folkmann i Varde, og han har efterladt sig et stort antal optagelser - gennem disse optagelser er f. ex. interiører fra mange borgerhjem i Sorø bevaret for eftertiden. Materialet findes i dag dels på Museet for Varde By og Omegn og dels på Sorø lokalhistoriske Arkiv. Portrætfotografering foregik som regel i hjemmet. Byens borgere blev her anbragt i en bestemt sofa og kunne lade sig portrættere for en lille sum penge, hvorpå fremkaldelsen fandt sted i et lille mørkekammer. Det store salonkamera, med sort klæde og kasetteplader, er endnu bevaret i familien.

Kunstnerkammerater

Palludan holdt livet igennem kontakt med flere af de malere, som han kendte fra Akademitiden, en af dem var Otto Glahn, der maledes portrætter og naturalistiske landskaber. Glahn boede på Frederiksberg ved København men havde en moster, Marie Glahn, boende i Sorø. Når han kom til byen, besøgte han

gerne Palludan. De cyklede ud sammen og tog skitser i lokalområdet.

En anden kammerat var Aage Jørgensen, der var tegnelærer i København – drengene kaldte ham onkel Jørgensen. Han var en fremragende tegner og har bl.a. skrevet og illustreret bogen "Danske Landsbykirker". Det var iøvrigt Aage Jørgensen, som opfordrede Palludan til at udgive sine småstykker om barndomstiden i Vestjylland.

I Sorø boede der andre kunstmalere, som Palludan ligeledes plejede omgang med. En af dem var Aage Blumensaadt, som kørte rundt på motorcykel med pelsjakke og malerkasse på ryggen. Mest samvær havde han dog med Aage Øbro, som ofte besøgte i atelieret på Johnstrupvej. Der talte man om billeder og motiver, de to malere havde vidt forskellige politiske synspunkter, så det emne undgik man at diskutere.

De fire Sorø-malere Blumensaadt, Øbro, Neuhaus og Palludan Rasmussen var nogenlunde jævnaldrende og malede alle naturalistisk med et impressionistisk islæt. Sorø-malerne blev dog aldrig noget begreb ligesom f.ex. "Skagensmalerne" eller "Fynboerne", de udstillede ikke sammen og fælles intentioner i retning af at manifestere sig som gruppe har tilsyneladende ikke været til stede. I vore dage er de fire malere stadig kendt i lokalområdet, som skildrere af Sorø og den særlige natur, som omgiver byen.

De senere år

Ægteparret Palludan Rasmussen blev boende i huset på Frederiksvej resten af deres liv. Sønner Frederik kom på Sorø Akademi og blev overlærer og skolebibliotekar i København. Den yngste søn Bendt blev udlært som håndværksmaler og fik senere en kendt bedemandsforretning i Sorø. De to sønner har iøvrigt med omhu bevaret en stor del af faderens efterladenskaber, som måske i fremtiden vil kunne danne grundlag for en udstilling om maleren og hans liv. Palludan var aktiv næsten til det sidste. Benene magtede ganske vist ikke mere at cykle rundt i landskabet, men synet fejlede ikke noget. Han fik da konstrueret en lille kørevogn til sit malergrej og kunne således bevæge sig rundt i byen til de motiver, han holdt af, f.ex. Trautners Gård som han malede flere gange – et af hans sidste oliemalerier er herfra.

Hjertet blev dog svagere, og den 25.aug. 1962 døde han. En del år tidligere havde han fået øje på et sted på Sorø Gl. Kirkegaard, ud for den nordre indgang, i nærheden af de middelalderlige granitsøjler, som står opstillet ved Klosterkirken. Her ønskede han at blive gravlagt, når tiden var inde. Ved hans død var gravstedet endnu ledigt, og han blev stedt til hvile her, hvor han så ofte havde malet sine motiver. Seks år senere blev hans kones urne nedsat i samme grav.

De af byens handlende, som købte kunst for varer,

er nu også borte, men deres efterkommere kan fortælle morsomme anekdoter om, hvordan det foregik, f.ex. fortæller Hugo Jacobsen, Svegårds boghandel, at han har "10 poser tvebakker hængende hjemme på væggen". Billedet er arvet efter faderen, bagermester Jacobsen, der havde Kongebrobagieret.

Palludan Rasmussen kom ikke til at være blandt fornyerne indenfor dansk kunst, men han arbejdede samvittighedsfuldt med sine motiver og det skiftende lys på de forskellige årstider, og billederne vil man værne om i mange Sorøhjem langt ud i fremtiden.

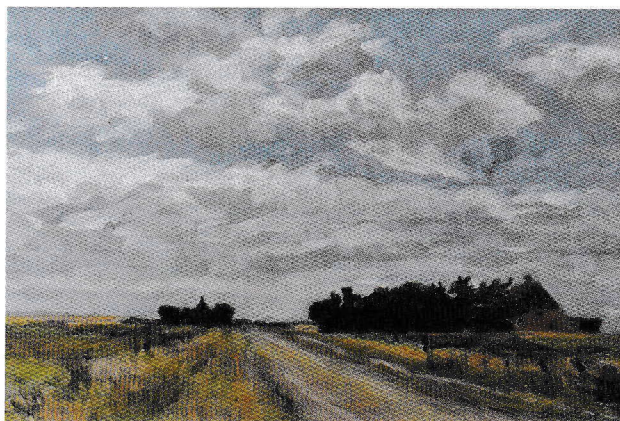
Om Kærvejen (fra "Hjemmets dør")

"I 50 år har den hængt på min væg, den lille skitse malet i min ungdom.. Den forestiller Kærvejen ved Varde, en solskinsdag i juli, hvor himlen er blå med hvide skyer. Bleg er skitsen i farverne, men trods alt holder den dog noget i min erindring vedlige om en støvet markvej med dybe grøfter ved siderne og hegnspele, grå af sol og væde, et par huse med lidt træværk, forblæst af vestenvinden, og den vide udsigt over den flade egn. Stilheden råder her; kun en gang imellem rumler en arbejdsvogn ned til kær og marker, og støvet lægger sig over græsset og de mange markblomster ved vejkanterne. Senere har jeg jo set skønnere veje, der gik igennem frodige landskaber med skove, dale og bakker, men ved denne markvej standser tanken dog undertiden, for den gamle, hvide, støvede kærvej gav sammen med sine omgivelser ligesom noget af barndomsegnens simple storhed, en stille vej, hvor

*Blåklokken nikker på sin fine stilk,
Og sommervinden fører med af hø en liflig duft,
Mens lærken jubler i den klare luft
Og et par hvide kirker lyser
I horisontens fjerne blånen.*

Kom jeg nu tilbage og så Kærvejen igen, ville jeg vel nok sige: Ak, hvor forandret?"

Kilder: Hans Palludan Rasmussen "Hjemmets dør", 1959, og samtale med Bendt Palludan Rasmussen.

Kærvejen ved Varde, signeret Hans R., d. 8-7-08. Olie på lærred.